

1

Akustički trening, pet vežbi za razlikovanje glasova

Cilj

Sledeće vežbe su osmišljene kao potpora za U prilikom učenja pravilnog izgovora svih glasova prvog jezika. U zavisnosti od prvog jezika, to je posebno značajno za one glasove standardne varijante koje U ne poznaju jer govore dijalekt (upor. pogl. 2a u Uvodu). Istovremeno, vežba je korisna i za širenje rečničkog fonda.

vrtić–3. razr.

5–15 min.

Materijal:

Spiskovi reči, malo ogledalo, papiri sa odgovarajućim slikama.

Prethodna napomena

Primarni kontekst za ove vežbe je obrada nekog određenog glasa u okviru opismenjavanja na prvom jeziku (na kraju 1. ili početku 2. razreda). Naravno, paralelno s učenjem slova treba uvežbavati i pravilan izgovor. Međutim, neke vežbe izgovora je moguće raditi već u vrtiću, ili ih ponoviti u višim razredima ako je nesigurnost u izgovoru još prisutna.

a) Vežbe ponavljanja izgovorenog

- N pred sobom (ili u glavi) ima spisak s rečima u kojima se pojavljuje određeni glas. N seda s jednim U ili više njih i jasno im izgovara reči. Đaci jasno ponavljaju izgovorene reči (ne u horu, nego svako dete posebno).
- Varijanta: ulogu N svakako može preuzeti i neko starije dete čiji izgovor je besprekoran.

b) Vežbe s malim ogledalom

- Malo ogledalo može biti od pomoći da bi se uvidelo kako treba izgovarati neki glas. Nakon što je N jasno predočio/predočila kako se oblikuju usne prilikom izgovora, npr., glasa „m“ i „n“, U pokušavaju da ih artikuliraju i pri tom koriste malo ogledalo za kontrolu. Ova vežba je pogodna i za vežbanje u parovima sa starijim U.
- Ova vežba kod nekih glasova nije od pomoći (npr. „d“ - „t“). Tu je, međutim, moguće staviti ruku pred usta i osetiti koliko vazduha se izdiše pri izgovoru (više vazduha pri izgovoru „p“ nego „b“ itd).

c) Akustičke vežbe identifikacije i razlikovanja

- Vežbe identifikacije: N (ili neko starije dete s dobrim znanjem jezika) drži pred sobom spiskove reči u kojima se pojavljuje, odnosno, ne pojavljuje određeni glas. Ta osoba čita reči naglas. Kod reči u kojima se pojavljuje traženi glas, U dižu ruku, kod drugih ne.
- Vežbe razlikovanja (npr. b – p; d – t; ć – č): Neke reči sadrže jedan od dva glasa koja treba razlikovati (npr. „b“), dok druge reči sadrže drugi glas (npr. „p“). Đaci daju odgovarajući signal (npr. tako što će podići levu ili desnu ruku, ili karticu sa slovom b ili p).

d) Vežbe sa slikama

(analogno vežbi c)

- Vežbe identifikacije: Đaci dobijaju papir sa mnogo slika predmeta koji sadrže ili ne sadrže traženi glas. Oni moraju zaokružiti sve predmete koji sadrže traženi glas. Na kraju treba jasno da izgovore reči.
- Vežbe razlikovanja (npr. b – p; d – t; ć – č): Deo prikazanih predmeta sadrži jedan od dva glasa koje treba razlikovati (npr. „b“), drugi deo sadrži drugi glas (npr. „p“). Đaci zaokružuju prvu grupu slika crvenom, a drugu plavom bojom. Na kraju jasno izgovaraju reči.

- Varijacija: Đaci zajedno sedaju u krug. U sredini na podu nalaze se dva papira; na jednom je napisano, npr. „D, d“, a na drugom „T, t“. Svako dete dobija 5–7 kartica sa slikama. Oni redom pokazuju po jednu karticu. Ako nazivi predmeta sadrže traženi glas, oni karticu mogu staviti na odgovarajući papir, a ako ne, karticu stavljaju na jedan prazan papir. (Kartice sa slikama se mogu kupiti ili samostalno napraviti, pri tome mogu pomoći stariji učenici.)

e) Upisati krstić uz početni, srednji ili poslednji glas

- Učenici dobijaju papir sa, npr., 12 slika predmeta. Kod nekih reči je traženi glas na početku reči, kod drugih u sredini, ili na kraju reči. Ispod svake slike su tri polja. U njih treba upisati krstić u prvo, drugo ili treće polje, u zavisnosti od toga da li je traženi glas na početku, u sredini ili na kraju reči (vidi ilustraciju).

Gde je r?								
								